

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rakóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 18—
negyed évre	— — — — 8—
Videkre postán küldve	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 16—
negyed évre	— — — — 8—

Közel a román béke.

B e c s, március 5. Mint feltétlenül beavatott helyről értesülök, minden remény meg van arra, hogy a Romániával megindult tárgyalások a legrövidebb időn belül teljes eredményre vezetnek.

Sikeres hadműveletek Podoliában.

Az olasz arcvonalon nem történt különös esemény. Podoliában a hadműveletek sikeresen haladnak. — Zsákmányul eddig több mint 270 löveget, több mint 1100 géppuskát és nagymennyiségű mindenfajta hadianyagot szállítottunk be.

Német segítség Finnországnak.

B e c s, március 5. Mint Berlinből jelentik, a birodalmi gyűlés főbizottságának mai ülésén a külügyi hivatal képviselője közölte az Oroszországgal megkötött béke feltételeit s bejelentette, hogy a finn kormány segítséget kérő felhívásának Németország eleget fog tenni. E tekintetben tárgyalás folyik Svédországgal, amely bele nyugodott ebbe a ténybe.

Trocki elhagyta Pétervárt.

Berlin, március 5. Stockholmból táviratozzák: Ideérkezett hírek szerint Trocki már elhagyta Pétervárt és Stockholmban fog letelepedni, hogy innen folytassa európai propagandáját.

Merénylet a berni német nagykövetség ellen.

Hírlapi jelentések szerint a berni követség ellen egy postacsomag-küldemény útján egy merényletet kíséreltek meg, amely a követségi személyzet óvatossága folytán eredménytelen maradt. A rendőrség megállapította, hogy foszforral tüzet akartak előidézni és hogy a küldeményt szakavatott kéz készítette. A csomagnak nem óvatos kezelése mellett könnyen keletkezhetett volna tüz.

A német nagyvezérkar mai jelentése.

Nyugati harcér: Néhány rohamosztagnak az Yser mentén benyomult az ellenséges vonalba és néhány belgát elfogott. A flandriai arcvonal több helyén erős tüzelés után az angolok előre törtek; visszavertük őket. Egyébként a harci tevékenység egyes szakaszokon uralkodó tűzérési és aknavető harcokra szorítkozott.

A keleti Maas-magaslaton francia tűzérési és aknavetőik időnkint élénk tevékenységet fejtettek ki. A Rajna—Marne-csatornától északra, Blamonttól nyugatra és Mextreraltól délre kisebb vállalkozások alkalmával huszonhat foglyot ejtettünk.

Ludendorff,
első főszállásmeister

Japán szibériai közbelépése.

— Ellentétek az antant hatalmak között. —

Berlin, március 5. Hágából táviratozzák: A Daily Chronicle-ben egy magát meg nem nevező angol diplomata azt írja, hogy a Szibériában tervezett japáni közbelépés

Clémenceau és Pichon munkájának az eredménye. Az interveció ellen nemcsak Angliának, de Wiisonnak is súlyos aggodalmái voltak, mert a tervbe vett japáni katonai operációk nagyon is messze mennek. Japán azonban tiltakozott az amerikaiaknak az expedícióban való részvétele ellen, amelyet bizalmatlanságnak tekintett volna, annál is inkább, mert a két szövetséges katonai operációt nem lehetett volna egymástól kellően elhatárolni.

Semleges körök véleménye szerint a szibériai beavatkozás differenciákat támasztott az antant tagjai közt. Anglia és Amerika keletázsiai érdekeit féltik, míg a francia kormány egyre jobban sürgeti az akció megkezdését, hogy minél előbb büszkélkedhessen a kritikátlan francia nép előtt a Szibériában elért sikerekkel.

Mai vezető cikkünket a cenzura nem engedélyezte.

Munkások, emberek!

A „Jezsuita népbolondítás“ e röpírat szörnyű nagy dobbal s lármával hirdeti a maga vélt igazát. Tudnivaló azonban az, hogy a dob belül üres s éppen azok lármáznak, orditoznak, akiknek hasonlóan a dobhoz — üres a koponyájuk alatt. A kereszténységre vagy inkább az Egyházra azt mondani, hogy az népesalás, föltétlenül tudatlanság és sötétség biztos jele és bizonyítéka. Aki nem ismeri az Egyház történetét s nem akarja tudni mi tett az az Egyház 19 évszázadon át az emberiség javára s boldogulására, az ne avatkozzék az Egyház dolgaiba s ha mégis kéretlenül megteszi, fogadtalan prókátor lesz!

Lássuk minő szép dolgokat mond a röpírat. Népesalás a kereszténység! Annak a derék urnak, aki a szavakat nem röstellette tollára venni, csak az a mondanivalóm van, hogy nagyon furcsán fogja föl a népesalás fogalmát. Csalás azt hiszem ott van, ahol kétszínűség vezet, azaz, ahol nincs őszinteség, azaz, ha én más gondolkodom és más mondom neked barátom és hozzá még más is teszek, mint amit gondolkodom! Ez csalás! Ezt az Egyházra csak rosszakarattal lehet mondani. Emlekeztek vissza arra, amit a napokban írtam a vallásról, mint magánügyről. S ha jól visszaemlékeztek, akkor nem kell mondanom azt, hogy hol van a népesalás. Továbbá arról az Egyháztól beszél az ismeretlen ur, „amely ezerötszáz esztendeje ül a kulturvilág mellől és fojtogatja az emberiséget.“ Hanem a derék ember maga sem hiszi el, amit ír, sőt nem csak hogy nem hiszi el, hanem röstelli és szégyenli és szégyelte kiírni a nevét is, nehogy a világ megtudja azt hogy ez az írka-fírka az ő agyának a „szörny-szülötte.“

Lássuk most hogyan fojtogatta az Egyház az emberiséget ezerötszáz esztendőn át? Munkás barátom tudod-e mi az a rabszolgaság? Tudod-e mi az a kórház és szegényház? De ha volna esetleg közöttetek, aki erről keveset tud, hát azok kedvéért mondom egyet-mást a rabszolgaságról. Te most munkás ember vagy, igaz keresves, nehéz munka árán kell megszerezned életednek a legszükségesebbeket, de most legalább annyi szabadságod van, hogy azt a munkát választod, amelyik neked jobban megfelel, kérsz fizetést és fizetés javítását is, ha pedig az nem megy szép szóval, sztrájkolsz is. Am ez nem volt így mindig. Éltél volna jóval előbb pl. Krisztus idejében Szépen divatozott akkoriban a rabszolgaság. A szegény, a munkás nem ember, hanem állat számba ment Téged akkoriban épp úgy vittek volna vásárra, mint a lovat manapság s te nem szólhattál volna ellene semmit, mert ha ellene szegülsz leütnek, mint az utolsó ebet. Ez szóról-szóra így volt s ha valaki nem hiszi, kutasson a történelemben. Egy-egy patricius 1000 és 10,000 rabszolga élete és halála fölött rendelkezett. S ha egyikre megharagudott, leszurta és senki nem kérdezte tőle azt sem, miért tette?

Ilyen állapotok voltak, amikor az Egyház élni kezdett. Segyedül az Egyház érdeme az, hogy véget

vetett az emberiség ennek a szegénytelen állapotnak. A rabszolgaság ugyan a római birodalomban fellázadt, azaz mai nyelven szólva forradalmat csinált, de azt késervesen, saját vérével fizette meg. Hogy a rabszolgaság megszüntetése az Egyház műve volt, bizonyítja az, hogy az Egyház terjedésével párhuzamosan szűnik a rabszolgaság és csak azoknál a népeknél, ahol az Egyházat befogadták. Igen, mert az Egyház alapvető tana a szeretet, továbbá, hogy minden ember az Isten képmására van teremtve és nincs különbség ur és szegény között. Ime munkások, így fojtogatta az Egyház az emberiséget. — Erre mondja az említett ismeretlen ur, hogy az népesalás!

Említetttem a szegény és kórházakat. Szegényház? Ugyan ki törődött az Egyházon kívül a szegényekkel? A pogányság egyszerűen kivégezte a munkaképtelen szegényeket és gyógyíthatatlan betegeket. Először az Egyház emelt kórházakat, ahol összegyűjtve az elbogyott betegeket és gondozta, ápolta őket még pedig ingyen. Ez a második vonás, hogyan fojtogatta az Egyház az emberiséget.

Most egy kérdéssel fordulok hozzátok munkások! Tégod pl. valaki arcul üt, lepök, megrugdos és minden gyalogzatot rád szór és mikor minden piszkát rádkente, hozzád fordul azzal a kijelentés-

sel, hogy nektek együtt kell dolgoznotok közös kasszára. Mit szólnál te neki? Én erre csak azt mondom, hogy kereszténység nem mehet egy rajvonalba, nem mellet egy lövészárkba a szociáldemokráciával, mert az ime ilyen jó szomszéd. A kereszténység azért nem dolgozhatik együtt a demokráciával, mert ez hadat üzen a kereszténységnek, sőt minden vallásnak, léleknek és Istennek.

Munkások, emberek! A demokráciának nagyobb gondja az, hogy hitedet s lelkedet elrabolja, hogy azután a szociáldemokráciával használhasson fel saját céljaira, azaz egyesek miniszteri polcra jutására, a többinek pedig legalább zsebelésre. S ha egy forradalom beüt, akkor is csak ezeknek az érdekelteknek fog használni. Te pedig nyomorultabb leszel, mint soha eddig.

Miért vállalkoztam e néhány cikk megírására? Azért, hogy a munkásság figyelmét felhívjam arra, hogy saját feje szerint gondolkodjék, ne higgyen el mindent, amit a kezébe adnak. Ha valakit bővebben érdekel e kérdés, készségesen rendelkezésre állok, kezeesen fel.

Az ember méltóságát lelke adja meg, ha valaki lelkét megtagadja, megszűnt ember lenni. Munkás barátaim gondolkozzatok!

Kopilovic Ivo.

Cserépeső a városháza előtt

Városnak éke és büszkesége, a székház szeles idő esetén nagyon hálátlanul viselkedik velünk szemben. Egy-egy szélrohamba egész cserépesőt zúdít le az aramenők fejére. Tekintettel, hogy a hulló cserepek sullyal is bírnak különösen ha oly magasból esnek a mit sem sejtők nyakába, nagyon természetes, hogy az ilyen cseréphullás életveszélyes.

Tegnap alkalmunk volt látni, hogy minden percében egy-egy cserépuhatag esett le az aszfalt ra a Lövy trafik előtt. A járókelők nagy riadalommal menekültek de nem a dohányra várakozók!

Egész nyugodtan áltak az ajtó előtt s nem ügyeltek arra, hogy egy-két cserép közéjük zuhant. Szerencsére nem történt semmi baj.

Arra természetesen senki sem gondolt, hogy talán el kellene keríteni a veszélyes helyet. A város urainak ez nem jutott eszébe, de az remélhetőleg eszükbe jut egyszer, hogy szilárdabban kell megcsináltatni a fedést a székház ezen a részén, mert már évek óta tapasztalhatják, hogy minden szél viharánál leesik a cserép jórésze. Szerencse, hogy eddig nem sebesített meg senkit.

Tolvaj cselédleány.

Kellemetlen meglepetés érte a szabadkai színtársulat értékes tagját, Szébenyi Margitot. Ismeretlen tettes álkulcsal felnyitotta szekrényeit és onnan nagyrértékű fémharmut, azonkívül egy értékes briliáns fülbevalót elloptott. Hasonlóképpen járt a művésznő háziasszonya is. Tőle ruhákat, bluzokat és cukorkákat emelt el a szemfüles tolvaj.

A művésznő bejelentette a lopást a rendőrségen, s még aznap sikerült a tettest kinyomozni Chován Anna a művésznő volt cselédje személyében.

A cselédleány a kereszt kérdéseket sulya alatt bevallotta, hogy álkulcsa volt a szekrényhez s ha nem használta, a művésznő szobájában egyik kisdiván karfája alá rejtette.

A tolvaj raffineriáját misem jellemzi jobban, mint az, hogy a gyanút elterelhesse magáról a háziasszonytól cukorkákat lopott el és azt a művésznő szekrényébe csempészte.

A lopott holmit mind megtalál-

ták a briliáns függő kivételével, de van remény, hogy ezt is megtalálják rövid időn belül.

Chován Anna különben elég viharos multra tekinthet vissza A háboru elején felcsapott ápolónőnek és kiment a frontra. A szerbiai visszavonulásnál fogságba esett, ez a körülmény azonban őt kevésbé befolyásolta, jól beszélt a szerb nyelvet amiért is a szerbek felhasználták ápolónőnek. A szerb offenziva alatt Kragujevácnál visszajött csapatainkhoz és újra felvette a régi foglalkozást, az ápolást.

Mivel erős a gyanu, hogy kém-szeret is játszott, szerb fogságáról is kérdőre vonják.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-árusítóinál.

Gondatlanságból felgyújtott ház.

Nagy tűz pusztított tegnap a Szegedi-úton, a Hauser istálló mellett. Leégett Raczkó Mihály közlissziasági vállalkozó budárházának 7 méter hosszú és 6 méter széles teteje. A kár mintegy 1000 korona.

A tüzet a budár, Curnics Lázár 6 éves kislánya, Mariska okozta. A kislány szülei távollétében felment a padlásra és az ott fekvő kőlyökkutyákkal játszadozni kezdett. Közben, hogy a didergő kis állatokat felmelegítse, tüzet gyújtott. A tűz gyorsan elharapódzott és felgyújtotta a tetőt. A kislány rémülten menekült le a padlásról és sikoltozni kezdett, de mire segítség érkezett, a tető már leégett és benn égtek a kis kutyák is.

A tűz szerencsére a tetőn kívül másba nem kapott bele.

NAPI HIREK.

— Halálozás. Kovács János tataházi plébános meghalt. Temetése holnap szurdán délelőtt lesz.

— Uj katonapap. Péter Bálint szentfűlöpi kápián katonalelkészi szolgálatra hivatott be.

— Textil-árak behozatala. Berlinben Sztérényi József kereskedelmi miniszter és többmagyar, valamint osztrák szakember részvételével a központi hatalmak területére való behozatal tárgyában folytatott tanácskozások folyamán azt a megállapodást kötötték, hogy a Fekete-tenger felől a központi hatalmak területére érkező összes textil-anyagok Budapestre lesznek elosztandók; ugyanez áll a Törökországból és Bulgáriából érkező ilyen árukra is. Ezzel a megállapodással Budapest nemcsak fontos kereskedelmi gócponttá válik, hanem a főváros és vele Magyarország lesz az összekötő kapocs a Balkán és a kelet-európai országok között egyrészt, a német birodalom és a nyugat-európai országok között másrészt. — A felosztásra megállapított kulcs kielégítő, — messze felülmúlja a monarchia termelő képességének arányszámait Németországgal szemben.

— Huszonegy görög keleti tanító büntetése — hazafiatal magatartás miatt A hivatalos lap mai száma huszonegy meglepő kultuszminiszteri rendelkezést közöl. A miniszter huszonegy görögkeleti oláh felekezeti iskolai tanítót „hazafiatal magatartásuk miatt állásuktól fegyelmi uton elmozdította és kimondotta, hogy öt éven belül tanítói állásra nem alkalmazhatók.“ A fegyelmi uton elítéltek a következők: Pancea János türkösi, Pancea Miklós brassói, Govna György brassói, Popovici Aurél brassói, Josif Miklós homoróddaróczi, Garniu István holtóvényi, Muslea Candid brassói, Iván Vazul hosszufalu-fürészmezői, Stoicovici Miklós brassói, Luca Sebők hosszufalu-alszegi Popescu Gergely brassói, Marcu Demeter vidombáki, Renkhea József barcarozsnyói, Dobre János sebeskákovai, Tepeju Bertalan barcarozsnyói, Oder Miklós türkösi Moga Péter alkenyéri, Belindescu István brassói görögkeleti és Sztan-

Licinius buzásboesárdi görögkatolikus felekezeti iskolai tanítók.

— A bükk- és tölgyfák postai szállítása külföldre tilos. A kereskedelemügyi miniszter február 22-én kelt és február 28-án életbelépett 9070/V. 1918. számú rendelete értelmében a magyar szent korona országain kívül fekvő helyekre szóló bükk- és tölgyfákot tartalmazó csomagoknak postán szállítása tilos s az esetleg hamis tartalomnyilvánítással postára adott ilyen csomagokkal a 68.292/1917. számú rendelet értelmében kell eljárni. A rendelet hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

— Miért nincs gyufa? Pesten az egyik nagy bank raktárában 34 millió pakli gyufát talált a rekviráló bizottság. Ebből a 34 millióból Magyarország minden lakosára, még a csecesszopókra is jutna két pakli. Tessék elhinni lenne Magyarországon minden csak tetsződik a rekvirálást minden vonalon végrehajtani, nem csak a gazdáknál. Azonban a rekvirálás nagy hűhóval kezdődik a gazdáknál és végződik a gazdáknál. Ha valahol másutt megpróbálják a kereskedőknél, annyira megdöbbennek tőle, hogy mindjárt abba is hagyják. A kereskedők nevént virág.

— Jönnek a rubajegyek. Magyar Bertalan, a Népruházati Bizottság alelnöke kijelentette, hogy a kereskedelemügyi miniszterum elfogadta azt a javaslatot, hogy a népruházati cikkek forgalomba hozatalára, altruisztikus alapon két millió korona alaptőkével külön üzleti szervezet létesítsenek. Már rendelkeznek másfél millió méter ruhaszövetet, amely 15—20 koronás árban kerül eladásra. Azonkívül rendeltek készülő az árvizsgáló bizottság felállításáról, amely a meglevő szövetek és kész ruhák ársit megállapítja, hatásköre az ipari tevékenységre is kiterjed. Az árvizsgáló bizottságokat a vidéken is felállítják és életbe léptetik a jegyrendszert, valamint az ócska ruha beszállításának kötelezettségét. A munkások már most 60, 70 és 80 koronás árban kapnak öltönyöket a Népruházati Bizottság útján.

— Adomány Szabó János árvainak. Már írtunk arról, hogy Szabó János tisztiszolga földhordás közben szerencsétlenül járt. Dolgozni nem igen tudt özvegyet és 6 nevelitlen árvát hagyott hátra. Hisszük, hogy olvasóink jó szíve megessik a szerencsétlen család sorsán és adományával elviselhetőbbé teszi azt. Szerkesztőségünk szívesen továbbítja rendeltetési helyére az esetleges adományokat. Eddig Montlika Anna urnő 20 koronát adott az árvák javára.

— Meghaltak: Vojnics P. Ignác 82 éves aggkor, Györfi Eva 8 éves bélhurut. Szatmári József 57 éves szervi szivbaj, özv. Hauser Jakabné sz. Magula Eva 86 éves aggkor, Tamási János 76 éves aggkor, Halászovics János 29 éves szervi szivbaj, Matkovic Mátyás 74 éves aggkor, Antalovics Miklós 2 éves tüdővész.

— A segédszolgálatos tanítók fölmentése. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint arcvonalbeli szolgálatra nem al-

kalmás legénységi állományu és a mögöttes oroszgrészből beosztott tanítókat szolgálatképességi fokuk megállapítása végett újból megvizsgálják. Azokat, akik a vizsgálat alapján tartósan alkalmatlannak bizonyolnak, vagy csak őrszolgálatra alkalmasak, 1918. július 15-ig felmentik. Kivétel az 1899—1893. évfolyamok. Érdekes része a reneeletnek, hogy az önként jelentkezettek is felmenthetik. A rendelet nem vonatkozik a felekezeti iskolákra, hanem csak az állami és a városi iskolák tanítóira.

— Házasságot kötöttek a múlt héten. Wendrei János. Tóth Erzsébettel. Bosnyák Péter Ivics Mariával, Pertics László Dobák Erzsébettel.

— A pipereszappanok forgalombahozatalának szabályozása március 1-én életbelépett. Az Olaj és zsiradékügyi bizottság, tekintettel arra, hogy a pipereszappan ármaximálását célzó intézkedések életbelépéséről a nyilvánosságot már a múlt év novemberében tájékoztatták, a pipereszappanok ármaximálását és forgalomba hozatalát szabályzó rendelkezések elváltására irányuló kérelmek mellőzésével az e tárgyban a nyilvánossággal már közölt rendelkezéseket március 1-én életbeléptette annál inkább, mivel a pipereszappangyárak már január 15 óta csak oly pipereszappanokat szállíthatnak a kereskedőknek, amelyek gyártását a bizottság engedélyezte. A március 1-ig el nem adott, a kereskedők kereskedők birtokában levő régi gyártású pipereszappanok készletei a Magyar olaj- és zsiripari központ ri-nak (Budapest. VI., Andrassy-ut 2.) haladéktalanul bejelentendők és azokkal az Olaj- és zsiradékügyi bizottság fog rendelkezni.

— Nagy petróleumüzlet Romániában. A központi hatalmak a Romániával való békekötés alkalmából a román kormányval nagy petróleum-üzletet szándékoznak finanszírozni. A terv az, hogy a központi hatalmak átveszik az összes román petróleum forrásokat, melyek az előtt angol és francia vállalatok tulajdonában voltak. A nagyszabású üzlet finanszírozásában német, osztrák és magyar nagybankok vennének részt.

— Cipők a hadiárvák részére. A honvéd népfelkelő- és csendőrtisztek, illetőleg tisztviselők, valamint önként továbbszolgáló altisztek 4—16 éves hadiárvái részére nagyobb mennyiségű cipő áll a honvédelmi miniszter rendelkezésére, amelyekből a hadiárvák ellátása után előreláthatólag néhány pár száz cipő megmarad. Ezeket a cipőket a tényleges tiszt, tisztviselők, a rangosztályba nem sorolt és önként továbbszolgáló altisztek gyermekeinek osztják ki. Az egyes alakulások a honv. minisztérium 28. osztályánál folyó folyó hó végéig, a ker. parancsnokság osztályai pedig a hadbfzottságnál f. hó 25-ig jelentse be ebbeli igényeiket.

— A romlott hus áldozatai. Súlyos mérgezési eset történt tegnap a III. kör Vuicsidol 140. szám alatti házban. Kollár Simon 15 éves, Kollár Ilona 12 éves és Kollár Marcell 10 éves gyerekek disznósajtot és érett turót ettek. Evés

után hirtelen rosszul lettek és a gyorsan kihívott mentők mérgezést állapítottak meg. Valószínű, hogy a disznósajt volt romlott. Rögtön fel is küldték a főorvosi hivatalba véleményezés végett. A három testvér állapota elég súlyos de nem életveszélyes.

— Szerencsétlenség a felüljárónál. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap, a Majnai-uti felüljárónál. Mattmann József 40 éves 32. gyalogezredbeli katona mámorosan ott öngött a felüljáró oszlopai alatt s nem vette észre, hogy egy tolató mozdony közelít feléje. A mozdony elütötte a katonát, eltörte jobb kulcsontját, azonkívül jobb felsőkarcsontörést is szenvedett. A súlyosan sérült katonát bevitték a tanítónőképzőben levő tartalékkórházba.

— Németországba nem lehet kivinni a magyar bort. Németország attól tartva, hogy a magyarországi nagyobb borkivitel megrontja a valutáját, a márka értékét leszállítja, ez okon megtiltotta a nagyobb borkivitel Németországba. Ekként egy nagyobb számításunk dugába dőlt, mert körülbelül 200 millió korona értékű bort akartunk kivinni Németországba, hogy valutánkat javítsuk. A borkereskedelmünkre azonban ez a német beviteli tilalom nem döntő befolyású, mert Ausztriába, ahol a borárak magasabbak a magyarországi boráraknál is, igen sokat viszünk ki és még több bort fogyaszi a hadsereg. Amde ezzel a mi valutánk, koronaértékünk nem javul a nemzetközi piacokon. A semleges államokba való borkivitelünk csekély. Az Országos Mintapince főként palackborokat hoz forgalomba a külföldön. Azonban ezt a mostani körülmények között megnehezíti a hadügyminiszter intézkedése, amelynek értelmében a boros- és sörösüvegek gyártását betiltotta és csakis oly palackfajták gyártását engedi meg, amelyek kizárólag a hadsereg céljait szolgálják. Emiatt a magyarországi kereskedelmi kamarák felírtak a miniszterelnökhöz. Az utóbbi időben a szandikus Mintapincénél a skandináv államok, főként Svédország érdeklődik nagybottelű finom csemegebor iránt. Az árak igen magasak, de ez nem kriptálhatja a kereskedelmi forgalmat. Különösen a pezsgő ára emelkedett az utóbbi időben, ami mellett a palackborok ára viszonylagosan mérsékelt. Az árak emelkedését azonban az is okozza, hogy a bortermelők tulajdonrészt gazdag emberek és nincsenek rászorúva, hogy forgalombahozzák terméküket, hanem visszatartják és tudnak vele várni míg mégjobban feljebb megy a bor ára.

Színház.

Szibill. Csütörtökön ujtja fel szintársulatunk teljesen új betanulással Szirmai remek nagy operettjét, a „Szibill“-t, amely mint emlékeztető, annyi felt házat vonzott nálunk Szabadkán is és reprize is bizonyára nagy érdeklődésre számíthat. A darabban játszik mind a három primadonna, Révész, Holdy és Szébeny, a férfiak közül pedig Torma, Rónai, Komlós, Remete Tibor és Kürthy játszik a főszerepeket.

— „Iglói diákok“ ifjúsági előadásul. Szombaton délután ifjúsági előadásul olesó helyárrakkal az „Iglói diákok“, ez a kitéző énekes diáktörténet kerül színre, a mely legutóbbi előadásán is zsuffolt ház előtt zajos tetszést keltett. Az „Iglói diákok“ főszerepeit ezen az előadáson is Révész Ilonka, Remete, Komlós, Rónai Tibor, Hódvégny, Kürthy, Torma és Garai játsszák. Jegyeket ezen előadásra már lehet előre váltani a színházi pénztárnál. Az előadás előtt Matkovic Béla tanár tart szabad előadást.

— Az „Őszi vihar“ előkészület. Szintársulatunk egy szenzációs sikerű darabnak a bemutatására készült most Jób Dániel nagyhatású színjátékára az „Őszi vihar“, mely a Vigaszínházba frenetikus hatást keltett. Az „Őszi vihar“-ból már javában folynak a színpadi próbák.

Színházi műsor:

Kedden bérletműsorban itt először csak felnőtteknek „Tessék szellőztetni“ bohózat.

Szerdán B. bérletben másodsor csak felnőtteknek „Tessék szellőztetni“ bohózat.

Csütörtökön A. bérletben teljesen új betanulással „Szibill“ vagy egy orosz testőrtiszt szokása nagy operett.

Pénteken B. bérletben „Szibill“ nagyoperett.

Szombaton délután olesó helyárrakkal „Iglói diákok“ énekes diáktörténet.

Szombaton este bérletműsorban hatodsor „Stambul rózsája“ nagyoperett.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8. a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabó Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Valdál amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platinából, valamint arany- és platinafogak, koronák és hídak, ugyancsak szájpadlás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érsztelenítve és fogtömészek (plombák).

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 56.

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

LIFKA MOZI

Hétfő—kedd—szerda:

ALVIN NEUSS a mimika és a művészi játékszám mesterének remek kiemelkedő ujdonsága.

Aki kétszer hal meg.

Egy bohóc története 4 felv. ban. Pompás pótműsor.

Előadások kezdete: 5 és 8 órakor.

ELITE
MOZGO

Március 4-én és 5-én:

S z e r e l e m
a g l e t c s e r b e n .

Apacs dráma 3 felvonásban

És a fényes kiegészítő műsor.

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2-8-ig és este fél 9 órakor.

Sekrestyés
kerestetik

azonnali belépésre a Sz. Teréz-plébániára. Rokkant is jelentkezhetik.

Önkéntes árverés ulján
március 5-én eladok egy
egész házi berendezést
III. kör Töltés-utca 490. sz. alatt.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettá hűvelyt. Eredeti vergő-papíron készült, békeidőből való jóminőségű hűvelyt, 1 doboz **100 hűvelyt, 60 fillér.** 1000-kint 5% engedmény. Csáládi levélpapír, **100 levélpapír és 100 boríték** (a boríték selyembe-téti) **5 kor. 50 fill.** mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más újdonságok darabja 10 fillér. Iró- és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, iroszer- és papírkereskedése
Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

Harisnyáit

javíttassa „Rózsa“ varrott fejjelssel. Párónként 240 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejjelést és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: **Pázmány-utca 34. sz. alatt.**

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

Tungsram
félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40, 60 wat fogyasztásu

Tungsram-lámpákat.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

K O S S I S

jó fizetéssel azonnal felvétetik a „Johanna“ szikvizgyárba Szegedi-út 38.

Kifutó fiut felveszek

Lakner Endre

droguista Kossuth-utca.

APOLLO MOZIBA

fiu felvétetik.

Bővebbet: Földes Samu ruháüzletében.

Meghívó.
A Délvidéki Közgazdasági Bank R.-Társaság.
Zombor igazgatósága Szabadka

Szabadkán 1918. évi március hó 10-én délelőtt 11 órakor az intézet székházában megtartandó

XXVI. évi rendes közgyűlésre

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az 1917. üzletévről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése, mérleg-, vesztesség- és nyereség számla megállapítása, határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság javaslata a társaság alaptőkéjének 3750 darab egyenként K 400 — n. é. bemutatóra szóló új részvény kibocsátásával 4.500.000 koronáról 5 millió koronára való felemelése iránt, a tőkefelemelés módzatának megállapítása.
5. Az alapszabályok 6. és 7. §-ai módosítása.
6. Választás az igazgatóságba.
7. A felügyelőbizottság megválasztása.
8. A választmány kiegészítése.
9. Az intézeti tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete szabályzatának módosítása.
10. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megjelölése.
11. Nefeladati indítványok. (Az alapszabályok 15. §-a értelmében.)

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat ott gyakorolni óhajtják, tartoznak az alapszabályok 10. §-a értelmében részvényüket, le nem járt szelvényvel együtt a közgyűlést megelőző három nappal, tehát 1918. évi március hó 6-ig beazárólag Szabadkán az intézet központi pénztáránál, zombori főintézetünk a Bácsmezei agrár takarékpénztáránál, kossuthfalvai főkönyvtárnál. Budapestten a Magyar agrár és járadékbank r. t.-nél (V. ker., Nádor-utca 16.) letenni A letett részvényekről kiállított elismervények a közgyűlésen való megjelenésnél igazoló jegyül szolgálnak. Régi részvényeknek összevont részvényekre való kicserélése még nem történt meg, a közgyűlésen való részvétel céljaira a régi részvények teendők le.

Vagyon Az 1917. évi huszonhatodik üzletév mérlege Teher

Pénztárkészlet	1505926:25	Részvénytőke	4500000—
Váltók:		Tartaléktőke	1590000—
személyi hitellek	6129422:67	Ért.papír árfolyam	
jelzálogilag bizto-		ingadozási alap	270000—
sítottak	4730335— 10849758:67	Ingatlan ért. esők-	
Kötvénykölesönök:		kenési alap	30300— 6390000—
jelz. kölesönök	18129250:57	Nyugdíjalap	233529:86
közs. kölesönök	3323262:72	Betétek	42664423:58
kezes. kölesönök	16513— 21469026:29	Hitelezők	4840625:92
Pénzüntézeteknél elhelyezve	14367663:83	Engedményezett kölesönök:	
Adások:		jelz. kölesönök	16250140:04
hadikölesönfedez-		községi kölesö-	
zettel	5136890:04	nök	3323262:72 19573402:76
jelzálog fedezettel	3574188:01	Jelzálogkölesönökből	
értékpapír fedez.	2374679:50	visszatartott összegek	326154:87
egyéb fedezettel	3573004:35 14658761:90	Fel nem vett osztalék	3823:50
Ért.papírok s függő kamatai	11123706:36	1918. évre előre beszedett váltó	
ingatlanok	795000—	és jelz. kölesön kamatok	360242:35
1018. évre előre fiz. enged.		Nyereség: áthozat	
kötv. és hátralékos kamatok	416019:50	1916. évről	67357:41
		f. évi nyereség	736300:35 303657:96
Összesen	75195862:80	Összesen	75195862:80

Bevételek Üzleteredmény-számla Kiadások

Kamatok:		Nyereség áthozat 1916. évről	67357:41
betétek, engedményezett jelzálog köles.		Kamatok:	
és közs. kölesönök után	2349720:73	leszámított váltók, jelz. köl-	
Intézeti és tőkekamatadó	304671:55	csönök, folyószlák, előle-	
Tisztii fizetések, lakberek, drá-		gek s egyéb köles.ök után	2911324:26
gasági pótlék, tiszteletdíjak		Értékpapír kamat	474338:69
és szolgák illetményei	218065:48	Ingatlan jövedelen	44455:11
Üzleti költségek	133967:86	Jelzálogok, biztosítási és	
Tiszta nyereség	803657:96	egyéb üzletek eredménye	212608:11
Összesen	3710083:58	Összesen	3710083:58

Szabadka, 1917. december 31.
Zombor,

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:

A Délvidéki közgazdasági bank r.-t. felügyelő-bizottsága.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Otrkvenica.
Beízetett alaptőke 20.000.000 és tartalékalap 9.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizettetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi éro- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbir-
tokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsajt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel)
paphlárás biztosságu, adómentes, mindentéle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, véges birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELONYÓSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.